

і семантично насичених даних, що характеризують стан і функціонування розподілених, структурно-складних керованих об'єктів і систем різного призначення.

У зв'язку з цим у функціонуванні систем реального рівня складності раціональна організація і автоматизація завдань прийняття управлінських рішень можливі лише на основі систем підтримки прийняття рішень, що містять адекватні математичні моделі, комплексно враховують структурні, імовірнісні, якісні властивості елементарних керованих об'єктів (підсистем).

Вважаємо, сучасний етап створення систем фінансового аналізу та моніторингу для управління бізнесом слід базувати на методах, що використовують принципи штучного інтелекту. Інтелектуальні аналітичні системи характеризуються здатністю до накопичення досвіду, адаптації до змін і навчання.

Вони не тільки дозволяють менш кваліфікованому і досвідченому персоналу проводити прийняття управлінських рішень, але і допомагають досвідченим фахівцям глибше і детальніше аналізувати ситуацію і підвищувати ефективність прийнятих рішень. Подібні системи допомагають управлінцям приймати правильні й ефективні, збалансовані управлінські рішення в умовах дефіциту часу, а також неповноти і невизначеності інформації, що відображає проблемну ситуацію.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЕМ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

Марченко А.Ю., гр. ФЗ-19м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.П. Близнюк**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Портфель фінансових інвестицій – це певним чином підібрана сукупність окремих видів фінансових інструментів (цінних паперів) – найбільш дохідних та безпечних, що їх купує інвестор для отримання доходу у відповідності з розробленою інвестиційною стратегією підприємства. В процесі формування портфелю фінансових активів перед інвестором постійно постає завдання з аналізу співвідношення між потенційним ризиком та очікуваною дохідністю диверсифікованого портфелю. Портфель фінансових інвестицій, який повністю відповідає цілям його формування як за типом, так і за

складом включених до нього фінансових інструментів фондового ринку, являє собою «збалансований портфель».

Основними принципами формування оптимального та збалансованого портфелю цінних паперів є: безпечність; дохідність; ліквідність; зростання капіталу.

Оцінюючи як окремі фінансові активи, так і портфель цінних паперів, треба враховувати обидва найважливіші критерії – дохідність і ризик. Суттєвим моментом у сучасній портфельній теорії є врахування взаємних кореляційних зв'язків між дохідностями та курсовою вартістю цінних паперів. Саме це дає змогу здійснювати ефективну диверсифікацію портфеля, що сприяє суттєвому зниженню ризику портфеля порівняно з ризиком включених до нього активів.

Диверсифікація портфеля цінних паперів – це один із напрямків інвестиційної політики підприємства, що спрямований на зниження портфельного ризику. Чим вища кількість цінних паперів, що включені в портфель, тим нижче за незмінного рівня інвестиційного доходу буде рівень портфельного ризику.

Структура портфеля – це співвідношення конкретних видів цінних паперів у портфелі. Формуючи портфель, інвестор виходить із бажання мати кошти в такій формі і в такому місці, щоб вони були безпечними, ліквідними і високодохідними. При формуванні портфеля необхідно враховувати такі чинники: ступінь ризику, дохідність, термін вкладання, тип цінного папера. Залежно від інвестиційної мети інвестор формує портфель певного типу.

Метою формування портфелів цінних паперів можуть бути: отримання доходу; збереження капіталу; забезпечення приросту капіталу на основі підвищення курсу цінних паперів. Альтернативність цілей формування портфелю цінних паперів визначає різноманітність політики фінансового інвестування підприємства.

Залежно від цілей формування інвестиційного доходу розрізняють два основні типи портфелю фінансових інвестицій – портфель доходу і портфель зростання. Для портфеля доходу характерною є орієнтація на отримання доходу за рахунок дивідендів та відсотків, він має майже нульовий ризик за рахунок спланованого рівня доходу, цей портфель називають дивідендним. Метою портфеля зростання є збільшення капіталу переважно не за рахунок отримання дивідендів та відсотків, а за рахунок підвищення курсу цінних паперів. Такий портфель називають курсовим портфелем. Основні вкладення здійснюються переважно в акції рейтингових емітентів.

По відношенню до інвестиційних ризиків розрізняють три основних типи портфелю: агресивний (спекулятивний); помірний

(компромісний); консервативний портфель. Така типізація портфельів заснована на диференціації рівня інвестиційного ризику та відповідно і рівня доходу, на який згоден конкретний інвестор в процесі фінансового інвестування. Портфелі цінних паперів можуть бути також фіксовані і змінні. Фіксовані портфелі зберігають свою структуру протягом встановленого терміну, тривалість якого визначається терміном погашення цінних паперів, які до нього входять. Змінні, або керовані, портфелі мають динамічну структуру цінних паперів, склад яких постійно оновлюється з метою отримання максимального економічного ефекту.

Є спеціалізовані портфелі іноземних цінних паперів і вітчизняних цінних паперів. Такі портфелі дають можливість закордонним інвесторам при порівняно невеликому ризику освоювати нові ринки. Портфелі цінних паперів можуть мати галузеву і територіальну спеціалізацію. Більшість портфельів цінних паперів є спеціалізованими, включаючи переважно один вид цінних паперів (акції, державні або корпоративні облігації, неемісійні цінні папери тощо). Портфелі цінних паперів можуть бути орієнтовані на залучення до свого складу лише короткострокових або середньострокових і довгострокових цінних паперів.

Таким чином, виходячи з основних типів портфельів фінансових інструментів інвестицій формуються різні їх варіанти, які використовуються в процесі диверсифікації портфелю цінних паперів з метою мінімізації його ризику та максимізації доходності.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Матвієнко А.Р., гр. Ф-29м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.П. Близнюк**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Управління фінансовими ресурсами підприємства на засадах системного підходу дає змогу усвідомити місію, стратегічну мету та цілі суб'єкта підприємництва, оцінити комплексний вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на ефективність його функціонування та розвиток.

Система управління фінансовими ресурсами підприємства повинна відповідати основним вимогам, а саме: між елементами системи повинні існувати причинно-наслідкові зв'язки; система